

na njega. Mogli bi i oni biti blaghi rječi Vinkuranc, pa bi i njima bolje njihova isla po ruki. Nik ne znao tki crnari, nismo zaboravili one krive informacije, su oni nosili pred vlasti, kako bi bolje kodili našemu nevinomu narodu. Radi toga i narod od njihovih trgovina odsiran, radi njihove kivnosti na novog krmara, mi su druge strane želimo sretan uspjeh!

IZ ČEPICA.

Dne 21. junija bila je Čepiću ustanovna sjednica Konsocijacija za isušenje jezera i uređenje rijeke Raše i pritoka. Mi seljaci, koji su u zemljištu uz jezero, Rašu i pritoke, želimo biti članovi te zadruge. Dobra je i prijalno, da se gospoda brinu za isušenje jezera ali — mi ne znamo koje su naše dužnosti i prava u tom zadruzi, jer italijanski ne znamo, i jedan od gospode nije nam to rastumačio u našem jeziku, ma ni sam jednu riječ. Zato neko vele, da će se početi radnjom ove godine drugi — da će kada ne bude voda tek na Raši; treći — da bi se mi mogli ovim dobron u udusiti pa bi onda sva brig za plaćane poreze i namesta spala na kakvog bogataša ili na državu.

Mi želimo da se ova zadnja provede i gornim ne kanimo nikoga vrijednosti, nego samo molimo, da nam se štatuš zadruge dade i u našem jeziku ili, da nam se barem rastumači našim jezikom, da znamo na čemu smo, a ne da nam se samo kaže: Paga ččavo!

Ovo nije politika, nego čisto gospodarsko pitanje i naš je zahtjev preveden. Neka nam se u tom udovoli: i bit ćemo im vrlo zahvalni.

Gospodarstvo

Peronospora.

Već mnogo godina nije peronospora zahvatila takovog maha kao ove godine. Ne prestat kise i jake rose upravo su po razno razvile tu bolest.

Protiv peronospore otkako se je pojavila u našim vinogradima, upotrebljava se modra galica i vapno. Smjesa modre galice i vapna zove se inače bordoska smjesa. Još ni danas ne upotrebljavaju vignogradari bordosku smjesu, kako treba. Više puta vignogradari svladjavaju krvniju na trgovce da im prodaju slabu galicu. Profesor dr. Ferrario napominje da cistom u godinama, jake zaraze digne vignogradari u Italiji viku na proizvodnju modre galice. Ma koliko bila modra galica slaba, ona ima uvek toliko moći, da ubija klice peronospore.

Kod pripremanja bordoske smjesu naš vignogradar točno mjeri modru galicu, jer ga to skupi košta, dok vapna stavi onako na oko, jer to malo stoji i jer računa da će se bordoska smjesa bolje uhvatiti, ako ima više vapna. Vapno se upotrebljava u prvi red, radi toga, da oduzme kiselost galice, a u drugom redu da se bolje opaže na listu. Galici treba nadodati toliko vapna, dok se potpuno zasili kiselost galice. Obično se računa na svaki kg galice kg dobrog, gašenog vapna. Za tim treba kušati, da li je galica dobro napravljena, to na slijedeći način: kada se je rastopljeni galici nadodalo razmučenoga vapna, i dobro izmješalo, pušti se, da se na dnu staloži, pošto se je staložilo uzme se sa vrha časa vode, voda u časi mora biti bezbojna, tada je bordoska smjesa dobro napravljena. Ako je voda u časi plavasta, kasta treba nadodati razmučenoga vapna, dok voda postane bezbojna. Ako se je na vrhu pripravljene modre galice, pošto se je sve staložilo, napravio skorup kao modra perla, znak je, da ima previše vapna, treba nadodati modre galice dok nestane skorupa, a voda u časi ipak bez-

bojna. Ovaj način istraživanja, da li je bordoska smjesa dobro napravljena, prilično je dug. Treba pustiti, da se stalci, nadodavati galice i vapna pak opet taložiti itd. Brži je način, da se smjesa modre galice i vapna istražuje t. zv. lakmusovim papirima, koje se može dobiti u svakoj ljekarni. Lakmusovog papira treba kupiti plavog i crvenog. Ako u priravljenu modru galicu i vapno umočimo modri lakmusov papir, izvadimo i papir na zraku površni — znak je, da ima malo vapna, treba ga daleko još nadodavati. Ako crveni lakmusov papir umočimo te on pomodri, znak je, da je smjesa dobro napravljena. Uvijek treba kušati najprije sa modrim papirom pa se crvenim.

Uzvrsi u obzir da naši vinogradari slavljaju u bordosku smjesu previše vapna, u takovoj smesi modra galica nemam nikakve vrijednosti. Nadodavanje većih količina vapna no što je potrebno prouzrokuje, da iz pumpne ne izlazi u vecnu stinu kapima, koje se na listu opaža u velikim kapima, koje se na okore, lako uslijed sunca i vjetra opanu. Kada je bordoska smjesa u krunipnim kapima na listu, ako je ona i propisno napravljena ipak peronospora može prodrijeti u list na čistom prostoru između kapi. Brzgalica na pumpi treba, da dobro rasiplje; lozu treba da zadržavi kao oblač dina, ne smije se napraviti na listu kap, jer onda bježi tekućina sa lista.

Ove godine pojavilo se je dosta peronospore na listu i cvjetu. Grozdovi su se slabio škropili, te ih je peronospora uništila još prije cvjetanja. Treba grozdove škropiti prije i poslije cvjetanja sve do zrijanja, jednako kao i lisice. Nesto je cvjeta propalo uslijed crva — grozdova moljca. Pošto se kod nas općenito škropi protiv crva, ne smije se zapustiti ni škropljene bordosko rastcipom. Tako protiv crva upotrebljava duhanski ectrakt najbolje je, da ga miješa bordosku smjesom.

Ovu je poduktu iznio u "Poljodjelskom Vjesniku" u Splitu g. A. Vestjak, pa smo smatrali shodnim, da i naše vignogradare naovo upozorimo.

Politički pregled

Sporazum između radikalisa i radicevaca.

U posljedje dane intenzivno su se vodili pregovori između Radicevaca i radikalisa. Iz početka davali su skupne sljubene izjave. Poslije toga nisu činili, ali se je znalo po izjavama pojedinačno, da pregovori dobro napreduju. Konačno je potpisnici sporazuma u svim pitanjima. Tekst sporazuma je potpisani, Pašić ga je odobrio, a ima da ga odobri još i radikalni poslanici kći. Iza toga dolazi kralj u Beograd i slijedi imenovanje nove vlade. Vladu će tvoriti samo radikalci i Radicevci (RR vlado). Dok naš list izadje iz tiska, može da se sadašnja vlada demisionira i da bude imenovana nova vlada. Radicevci dobili bi 4 ministarstva i 3 podsekretarska mjesto. Kralj je pozvao jugoslavenske novine, dolaze u obzir ove ljestvici hrvatskog seljačkog kluba (Radicevci): ministar za agrarnu reformu Pavle Radić, za ministarstvo poljoprivrede Štefan Radić, za ministarstvo trgovine i industrije dr. Krajač. Kad podsekretare napominje dr. Basaritek za socijalnu politiku, Pasarić u ministarstvu trgovine, a za ministarstvo finacija urediti će Radicevci jednog stručnjaka iz

Hrvatske izvan parlamenta, t. j. jednoga, koji nije poslanik. Predsjednik vlade ostaje naravski Pašić.

Spor između Čehoslovačke i Vatikana.

Ovih dana sve svjetske novine poštuju osobičnu pažnju incidentu medju Čehoslovačkom i Vatikanom. Češka je vlada odredila razne državne blagdane, a medju njima je utvrdila blagdan Jana Husa dne 6. jula. Tog je naime dana Jan Hus, veliki reformista i narodni borac za česku složbu bio spaljen na tomaci po osudu crkvenog koncila u Konstanci i to pred 510 godinama. Papin nuncij u Pragi Marmaggi je protestirao protiv uvađanja ovog praznika, a kad je vidio, da se njegov protest nikako ne uzima, u obzir i da je naprotiv predsjednik republike preuzeo pokroviteljstvo, a ministar predsjednik počasno predsjedništvo za veličastne proslave Husove.

Nuncij Marmaggi je otišao iz Prage i prekinuo time svoje odnose sa čehoslovačkom vladom.

Naravski da ni česka vlada nije

mogla ostaviti bez odgovora taj dogodak,

pa je oprovala iz Rima u Prag postanika kod Vatikana Palica.

Zbog ovog dogodaja ustale su sve stranke osim klerikalne na obranu svoje vlaste, a protiv miješanja Vatikana u državne stvari. Nekoje stranke pribredele su velike manifestacije pred Husovim spomenikom i zahtjevaju da se crkva rastavi od države. Najinteresantnije je to, da se papin nuncij očituje uvrštenjem radi Husovog blagdana, dok su klerikalni ministri i narodni poslanici bez protesta primili i izglasali zakon, kojim se proglaši praznik Husa kao zakoniti praznik. Dakle česki katolici nisu se osjećali uvrštenjem u vjerskim osjećajima, a jedan stranac ne osjeća. Vlada naravski se ne upušta u borbu sa Vatikanom, a traži samo zadržavljinstvo.

Mi ćemo u narednom broju javiti daljnji razvoj, ovog krpunog incidenta, a upoznat ćemo svoje čitatelje sa Janom Husom, radi koga je ovaj incident nastao.

Promjene vlasti u Italiji.

Ministar finacija De Stefan i ministar narodnog gospodarstva Nava podali su ostavku. Nuvim ministrom finacija imenovan je conte Volpi, a ministrom narodnog gospodarstva Beluzzo. Bišvi ministar finacija De Stefan odlikovao je se time, što je izjednacio državne izdatke sa prihodima te je time učinio vanrednih zahtjeva sadašnjoj vlasti. Sve su ga novine hvaleći kao izvrsnog stručnjaka u finacijskim pitanjima. Novi ministar finacija conte Volpi stupio na svoju dužnost u teškim momentima sa zadaćom da utvrđe talijanske finance, a osobito vrijednost lire. On je dosada bio guverner Tripolitanije, gdje se je odlikovao svojom administrativnom, političkom i taktilnom sposobnošću, pa se zato i vladini krovni nadaju, da će dojstožno izvršiti svoju misiju.

Mussolini na obranu lire.

Zbog naglog pada lira, je vlada odlučila da poduzme opšire mjere u svrhu popravke lire i njezine stabilizacije. Mussolini se je sašao s generalnim direktorom Banke d'Italia Stringherom, gdje su donesene odluke u poglavju svrhu. Sudaranje Mussolini je primio predstavnike velike industrije s kojima je optinio pretrsesan pitanje lire u vezi s industrijom i finansijskim prilikama u Italiji. Konstatovan je da ekonomsko-finansijska situacija Italije ne odgovara onome što bi moglo da izgleda po dogodnjima na burzi. Nakon toga je Vasilić učinio novi sastanak sa saborom za vrhevnu obranu.

Jedan je kozak zamahnuo mačem, odrubio joj glavu, izvadio iz njedara čisto djevojčice sice.

"Matuška, kakov sam to video djevice! Stogod bi čovjek samo i pomislio, sve to ona znade radiće!"

Lažna se carica od jedu ugrizala u usne i štitila. Za koje vrijeme oputio se kar opet uštitila. Za starce kucice, da vidi Vasilić.

Ona ga opet pogostila biranim jelom, a sva joj se uboga kucica sjala od reda i čistote. Car ju je na to pozvao, da podje s njim na dvor, a ona je na to prihvatala, ali su joj suže navirale na oči, ona je pristala, ali se suje isplavile na oči, pa se sklonila za kucicu, da se isplaže. Tamo je našla starca pa mu je govorila:

"Miloj dijedušku! Valja nam se rastati No da me nikada ne zaboravlja, stavila sam u praznu tvoju skrinjiju zlatnati zlatnik. Kad god pokrovac dignuti, bit će pod njim toliko zlatnog zemljevoda, da je ukratko i dobro." Tako je starac ukratko i dobro.

Carica je na to brži bolje poslala kozak, neka posjek i sve ruže i neka istupaju koriđene, a kad se car za koji dan opet vraća u zemlju, nešto je tamu pust kamen, na kojem je siedio prekrasan diecarac i ljkup pitao:

"Hrćeš li mi povesti? Car će slijepom malušu obradovati, a kako nje imao djece, dignuo ga k sebi na konja, poveo ga kući i predao carici. Tek što ga je crna pričila u naruci, začelo je dijeti tako slično v-

Pregovori koji su se vodili zmeđu italijanske i američke delegacije za reguliranje amfikih dugova odgođeni su za avgust, jer italijanska delegacija treba da potrazi nove instrukcije od svoje vlade.

Ustavna preosnova u Italiji.

Rimski listovi obavljaju referat ustavne, odbora o ustavnoj reformi. Reforma se sastoji od 4 zakona: o vlasti, o odnosu između vlade i parlamenta, o senatskim kategorijama i o zakonodavnom pravu. Prema zakonskoj osnovi: vrhovna vlast ima prije svega kralj, a u njegovo ime vrši vlast. Pravo da opozore i imenuje vlasti pripada isključivo kralju. Parlament ima samo pravo izjaviti povjerenje i odobravanje općih smjernica vlasti prihvatom budžeta i zakonskih reformi, no ovo potonje samo na predlog vlade, isključivo parlamentarnu inicijativu. Vlada je od parlamenta praktično nezavisna čime je parlamentarna vlast u stvari uklonjena. Komora nema nikakva utjecaja na upravu.

To su glavni principi: etičiraju zakona, koji u pojedinosti sadržavaju ukinuće ustanove, da se finansijski zakoni najprije moraju predložiti komoru, ukinuće državnih sekretarijata, mestima kojima se ponovno uveliće generalni direktor. Kod glasovanja povjerenja odlučuje apsolutna većina, za proračunavanje te većine imaju se uzmati svi poslanici, koji nisu na dopustu. Za senatore preko 70 godina, ako nisu prisutni, važi kao da su na dopustu. Obe su kuće (parlament i senat) ravnopravne. Ako jedna kuća odbjije koju zakonsku osnovu, može kralj odrediti, da se ista osnova predloži drugoj kući. Kralj može dalje sazvati zajedničku sjednicu obju kuća i ustanoviti stodnevno dnevni red te sjednice, kao i najduže trajanje zasjedanja tog zajedničkog parlamenta. Senatori, koji su imenovani poslije saziva ove zajedničke sjednice, nemaju pravo glasovanja. Debata je tajna, zaključeci su javni. Sto se tiče odredbi za imenovanje senatora, ne mogu se imenovati prefekti, a univerziteti profesozi mogu se imenovati tek nakon deset godina redovite profesure, književnici takoder tek nakon deset godina redovite profesure, književnog rada. Mogu biti imenovani članovi senata ljudi, koji su kroz 20 godina razvili kakvu javnu djelatnost, dalje industrijsku, ekonomsku, trgovcu i konačno oni, koji plaćaju najmanje 12.000 lira poreza. Da bi se zakoni mogli imenovati tek nakon deset godina redovite profesure, književnici i akademici mogu tačnije izraditi, ima parlament provesti samo generalnu debatu o svakoj zaključenoj osnovi. Dalje zakonska osnova u ustavnoj reformi predviđa razdjeljenje izbornika na popunjavanje jednog dijela parlamenta po stalskim korporacijama. Napokon se predlaže, da se ustanovi kraljevo kabinetno vijeće.

Napetost između Engleske i Rusije.

Engleska vidi, da dogadjajima u Kini prste sovjetske vlaste, pa bi radi toga htjela da se poduzme jedna protiboljevička akcija i da tu akciju vode sve države, koje su zainteresirane. Engleska pripisuje previše krvive boljevičke akcije, a i prigovara za stvari, koje boljevičci uopće nisu počinili.

Savsim tim ima u okriviljivanju Moskve za dogadjaje u Kini izvestjan dio lira. Nema naijedno sumnje, da boljevička vlast umije dobro iskoristiti nacionalističke pokrete, a naročito je ona u Kini dobro uhravila priliku da preseće ciljeve engleske svjetske politici. Pokret u Kini uperen je naime u prvom redu protiv Engleske i Japana, dok su Sjedinjene Države i Francuska mnogo manje pogodjene. Istup velevarstva bio je složan samo u pravome dijelu srbije, kad je trebalo zaštiti licnu sigurnost stranaca, no sadašnje diplomatsko istupanje nije nipošto jedinstveno. Amerika je mnogo blaža od Engleske i Japana, koji nihako neće pristati na kinесki zahtjev, da se ukine eksteritorijalitet stranih državljana, kojih prava su se već odrekli Rusija, Njemačka i Austrija. Na krajnjem istoku točno se obilježuju dvije fronte: englesko-japanska i kinensko-ruska. Japanci su uskratili Rusiju dozvolu za sedamdeset njenih trgovackih konzula, dok u Engleskoj mnogo glasova zahtjeva, da se ustanovi kraljevo kabinetno vijeće.

Kad se orlo po svem dvoru, a ničim ga nije mogla usutkati. Cim bi ga mladi car privratio na ruke, odmah bi mu se dijete milo nasmijalo, dok bi se kod carice vazda derao kao pomaman. Njeg je to bilo vrlo neugodno da je dijete usutka, izvukla je iz djepe nove jače s Vasilićim srcem, i njemu podala, nuka se njime poigra.

U tom času skočio je malis na noge, pobjeđava dvoru, car za njim, malis dolje na ulicu, car za njim, onda u polje i sumu a car vazda za njim. Kad su došli do groba, sjedala je tamо Vasilić, hlepša i rumenja do ikada i govorila začudjenom caru:

"Batušku, ja sam zapravo tvoja nevjesta! Ona na dvoru je samo moja služavka, koja mi je izvadila oči, a nedavno me ubila!"

Od velike sreće i nenađena veselja zapjevao je car privi put za životu, poslao brzo dvorsku nosiljicu, smještenu unutra Vasiliću, a dok su se vratili na dvor, odredio je kozacima:

"Učinite s okratnom karicom, kako vam nalazim! Izvadite joj oboje oči, onda je privježite s dva divlja konja, a ove raslijerajte, da će zlobnu ženu razmjetiti!"

Kozaci su učinili po carevoj zapovijedi, a kad se u nosilici on vratio u dvor, a s njime lijepe Vasilić, svu podanici u čudu zastali, vidiči svog vlastog luka, a dok su se vratili na dvor, odredio je kozacima:

"Učinite s okratnom karicom, kako vam nalazim! Izvadite joj oboje oči, onda je privježite s dva divlja konja, a ove raslijerajte, da će zlobnu ženu pozdravljati."

Onda se u carskom dvoru slavio pir. Tamo bio i ja, slasnik jelom sam se mastio, medicu pio, a da je teku na bradi, te zamislila kao poljsku cvijeću.

Antonija Kassowitz-Cvijić Slavenske Priče.

da se prekinu diplomatski odnosaši s Moskvom.

No engleska vlada uza sve to ne će da se odlici na tako ekstreman korak. Na interpellaciju bivšeg državnog podtajnika u Mac Donaldovoj vlasti Pomsontu, odgovorio je Chamberlain, da vlada nije uopće uvela u obzir kitanje diplomatskih odnosaši, iako si pridržaje pravo da pozorno slijedi tok događaja. Ova trijekost naisla je na odobravanje naročito liberalne štampe, jer Englez, kao dobiti trgovci nemaju mnogo smisla za prenagljene korake. Stanje engleskog narodnog gospodarstva nije ni najmanje rušito, ma da je Velika Britanija vjerovnik većine evropskih država. Usjed visokog stanja svoje valute ona ne može izvoziti u onoj mjeri kao što je to činila prije rata, a naročito je ofesčan njezin izvoz u Francusku i Italiju, cije valute su vrlo niske. Rusija još uvijek predstavlja za Englesku mogućnost izvoza, čija veličina se doduše ne može točno odrediti, ali ipak nije sasvim malena. S druge strane niti sovjetska Rusija nije tako brza u odbacivanju onih prednosti, koje crpi iz normalnih odnosaši. Nagli dolazak Rakovskoga u London do najbolje dokazuje. Obe države dakle, iako imaju dubokih protivština, ipak ne žele da se sukob zaštit.

A da je ipak napeto stanje i da se i po tome, što ruska telegrafска agencija javlja, da je vrhovni komesar za crvenu vojsku Frunze izjavio u jednom govoru vojnima, da se crvena vojska mora da spremi za rat protiv Engleske. Posljednji dogodiši su takovi, da nema sumnje, da Velika Britanija spremi nepristoljstvu protiv Kine. Sovjetske republike da su vezane s Kinom savezom i da ne mogu zato da skrenutim ruku gledaju, kako Engleska i Japan pregovaraju, kako će podjeliti Kinu. Savez ruskoga medjeda s kineskim zmajem da je takova sila, koja može cijelome svijetu da prkos.

Domaće novosti

NAS VELIKI NATJEĆAJ.

Dne 20. ovog mjeseca je zadnji dan za naš veliki natječaj. Dakle još se može prijaviti svih par dana. Prijave koje stignu posjeće 20. jula ne će biti uzete u obzir. Dakle, kušajte sreću!

NASIM DOPISNICIMA.

Budući da se naš list nalazi u vrlo teškom položaju, to nismo mogli uvrstiti mnoge dopise u članke, koji su nam stigli u zadnje vrijeme. Neka dakle naši dopisnici ne misle, da nisu uvršteni radi toga, što su slabii, već je to radi toga, da ne ostavimo svoje lude bez novine. Valjda je to svima jasno!

Na načinu putovanju.

Dne 14. o. m. ujutro stigli su u Trst 30 djaka, gradjana i draženih gospodja i gospodica iz Daruvara u Jugoslaviju, koji idu na načinu putovanje po Italiji. Vodi ih naš prijatelj prof. Nikola Žic, bivši profesor na ukinutoj pažinskoj gimnaziji i školski nadzornik u Krku, a sada profesor na srednjoj školi u Daruvaru. Ujutro posli su izletnici na Općine, a poslije podne do Miramara, pa su i inače pregleđali grad. Uveče nastavili su svoje putovanje. Iz Trsta idu u Mletke, iz Mletaka u Rim i Napulj, pa poslije preko Barri i Dubrovnika opet doma. Želimo im što više zabave i užitka te se nadamo da su ponijeli sobom iz ovog grada najljepše uspomene. A kad budu kod kuće, neka se sjeti kada i naše Istre.

Zaplijena «Goriške Straže».

«Goriška Straža» od prošlog četvrtka bila je zaplijenjena po nalogu potpredstnika u Gorici radi uvdognog članka «Rdeće knjige». «Borba maleogn naroda», koja je zašla kao prva knjiga izdanja «Rdeće knjige», bila je također pred 10 dana za plijenjena.

Trvanjska pruga Volosko-Lovran.

Od 1. jula je uspostavljen vozni red i po noći. Iz Voloskog odlazi tramvaj u 10 i pol, a dolazi u Lovran u 11 i četvrt; iz Lovrana se vraća u 5 minute poslije po noći, a dolazi u Volosko u 1 sat i 50 minuta poslije ponoci.

Ukrali volu u Rovinju.

Dosada su lopovi krali samo seljacima po selima, no prošle sedmice su se odvalili i isli u grad Rovinj. Ukrali su iz štale vola nekomu Franji Budinicu tako da ih nije nitko čuo, a ni pas nije lajao, premda je bio u dvorištu. O lopovima nici o volu nema nikakvog trag-a.

Novi most Rijeka-Sušak.

Između jugoslovenske i italijanske tehničke komisije vodili su se pregovori za sazidanje novog mosta između Rijeke i Sušaka. Ti su pregovori svršili i sada javljuju iz Rijeke, da je ministarstvo odobrilo nacrt za izgradnju mosta. Novi most će biti od betona, sa prvim radovima, počet će se ovih dana. Sva troškova oko izgradnje mosta mora nositi talijanska vlasta. Izgradnja će koštati oko dva milijuna lira.

Pokrađena crkva u Barkovljama.

U Barkovljama, u Trstu su u noći od nedjelje na ponedjeljak tatuvi pokrali iz crkve sve dragocjene crkvene posudje. Ne zna se, koliko iznosi vrijednost tog posudja, ali bić će da je prilično velika. Budući da u Barkovljama nemaju crkvenjaka, to je sam župnik Salvadori začvrao i otvarač crkvu. Kad je ujutro došao da klijemom otvori crkvu, začvrao se je, kad je opazio da su vrata otvorena. Odmah je posumnjao, da su bili tatuvi u crkvi. Isto je na glavni oltar i vidio da su vrata od tabernakula otvorena i da su monstre nema ni drugog crkvenog dragocjene posudja. Hostije su bile pobacane po oltaru. Ovaj čin svetogrdja bio je odmah prijavljen karabinjerima. Po svoj prilici su se tatuvi još uvečer skrili u crkvu, jer vrata nisu bila ključima otvorena, a ni na prozora nema slijeda, da bi bili onuda ušli.

Pozdrav naših mornara.

Nasi istarski mornari u Veneciji Marko Poščić iz Opatije i Kvirin Sokolić iz Nerezina šalju pozdrave svojim roditeljima, prijateljima i znancima, a ujedno i svim sportskim i športašicama Š. K. Olymp. u Opatiji. Sjetili su se i našeg lista i poslali za fond «Istarske Rijeće» 10 lira. Želimo im da se što prije vratre svojim dragim, a zahvaljujemo ih da se i u teškim prilikama služe sjećaju svog istarskog glasila.

Svega po malo

Iložba ruskih krunskih dragocjenosti

Ovih dana sovjetska vlada priredila je u Moskvi izložbu krunskih dragocjenosti i dragog kamena, bivše carske kuće za članove nješkog i austrijskog poslanstva. Na jednom velikom stolu bio je izložen samo peti državni dragulj, a ipak je njima bilo po kriven četvrt stol. Cijelokupna vrijednost krunskih riznice cijeni se na nekih 340 milijuna zlatnih rubala. Kao naročito lijepi dragulj istaknu se: pisanci, koju je Nikolaj II. poklonio svoj zeni i jedna kita zlatnog evijeta. Pisanci je izvana sva posuta ivicama biljanata, a njih se nalazi kompletni mineralni eksplresni vlasti iz zlata, srebra i dragog kamenja. U kiti zlatnog evijeta, koja je izradjena od zlatnih listova i cijeveta, od kamenja, nalazi se veliki slavuli iz šarenih dragulja. Taj slavuli može na pritisak jednog dugmeta poljeti, lepršati krimila i biljistar. Drugi dio je u toj dragocjenoj zbirci predstavlja jedan dio Kremlja sa Uspenskom Sabortom i crkvenim. Kroz male prozore mogu se vidjeti izrađene figure svestenika, koji obavljaju službu božju.

Za Prosvetu — odsječ za Istru:

Lijenjska mladež daruje prigodom narodnog blagdana lira 10.

Nasim dijcem Lijenjancima, koji su se prvi sjetili ove naše plemenite kulturne organizacije najtoplje zahvaljujemo i preporučamo se

Zadavio svećenika kod oltara.

U jednoj crkvi gradu Baris u Italiji izvršio je neobično umorstvo. Neki 75-godišnji Arnaut iz vrlo dobre obitelji, zadario je jednog kanonika, dok je ovaj služio misu. Navedeno je ovo umorstvo čin osvetne, jer je stari Albanac nekako putu tražio potporu od neke rođakinje, koja se nalazila u samostanu a rođak mu je uskratila pomoć. Ubójica je mislio, da je tome kriv kanonik, koji je upravitelj toga samostana.

Plaća i troškovi u Americi.

Konstatirano je da u Americi čovjek koji obično može da labko zaštuje 100-150 dolara mjesечно, u mogućnosti je da od toga podmiruje sve troškove za pristajan stan, dobru i eblatu hrani, dolično odjevane i obuće, osiguranje, loženje, plin i elektriku, školarinu, zabave, crkvene potrebe, porez, te da osim toga ostedi najmanje 10 dolara mjesечно, a što je najzanimljivije, da može imati i svoj auto, plafisati ga u mjesecima obročima od 30 dol. i uzdržavati ga sa 8 dol. mjesечно, i to svaki od same platu koju zasljužuje unjerenom produktivnim radom.

Samoubistvo 12-godišnje djevojčice nesretne ljubavi

12-godišnja učenica Elizabeta Hertel u Berlinu bacila je sa balkona trećega sprata na ulicu. Ostala je na mjestu mrtva. Napisala je pismo iz kojih se vidi, da je samoubistvo izvršila zbog nesretne ljubavi. Djevojčica je bila zavoljila jednog gimnazijalca, ali njeni roditelji nisu gledali dobrijom okom ovu vezu, pa su joj zabranili da izlazi iz kuće. Mala je otišla poslije ovog događaja u svoju sobu napisala dva oprosna pisma i skočila sa balkona u dubinu.

Knjizevnost i umjetnost

«Magarac i njegov dnevnik»

Nas Istranin gosp. Ante Duklje izdaje u Zagrebu knjigu pod gornjim naslovom. Uz je svog junaka magaraca, koji piše svoj dnevnik, Magarac bilježi svoje holi; teške te rete, ljute batine i slabu hrani. Duklje lijeput opisuje maleno istarsko selo s crkvicom, krušmom i svajama. Opisuje svećenika kao uzvirovog narodnjaka, koji ne priznaje ni pape ni Rimu ljubaku sa štokom i čurom i se ženti. Udarajući po katoličkim organizacijama ispojavljuje se tendencija za starokatolički pokret. Ovi žudi za narodnom crkvom pa se vidi u njemu blaga slavenska duša.

Prevod Nazorovića pjesma.

Izdavač Carabba u Nagulju (Napoli) izdaje jedan izbor pjesama Vladimira Nazora. Pjesme su prevele na talijanski jezik sam pjesnik Nazor.

Darovi

Za fond «Istarske Rijeće» Da počasti uspomenu pok. Ricarda Tomića daruje gosp. Anton Stenta iz Opatije lira 10.

Montari Marko Poščić i Kvirin Sokolić, sada u službi u Veneciji lira 10.

Gosp. Petar Matovićević, Trst lira 5.

Radi što je "Istarska Rijeka" prepričala zgodu zaplijene sabralo se dne 5. jula na izletu u Sv. Tomi kod Roča lira 45. — Darovali su: 10 lira mlade Čičke; po 5 lira mladi Čič i Krbačić; po 4 lira Joso Čič; po 3 lira Angelo i Ante i Metod Čič; po 2 lira Krulić Aneta; po 1 lira Blaž Čič, Krbačić Anton, Krulić Anton, Kos Frane, Krulić Ante, Krulić Drago, Pernić Ivo, Krulić Drago, Krulić Ivan, Nemarnik Slava, Krulić Marija, Pernić Zora i Pernić Marica.

Na predlog gosp. Frana Sušanji "Jureza" u Rukavcu na teretu Terezije Kršulj u Zaharijevici sabralo se lira 43. — Darovaće: po 10 lira Vinko Šepić trgovac; po 5 lira Vjeko Šepić "Salov", Zaharija Kinkelja, Andjela Kinkelja, Vinko Kinkelja, "Pepolovo" i Franjo Sušanji "Jurez"; po 2 lira Franjo Kinkelja, Josip Kinkelja, Androv, Nikodem Šušanji i Stanko Sušanji.

Za Prosvetu — odsječ za Istru:

Lijenjska mladež daruje prigodom narodnog blagdana lira 10.

Nasim dijcem Lijenjancima, koji su se prvi sjetili ove naše plemenite kulturne organizacije najtoplje zahvaljujemo i preporučamo se

i drugim našim ljudima, da se učuju i svakom se zgodom sjeti društva P. i odjeku za Istru.

Tudja valuta na tržaškoj burzi. T.s.t. dne 15. jula 1945. Jedna crnogorska sterlina 132 italijanske lire; 1 amer. dolara 27 lire; 100 švicarskih franka 52 lire; 100 čehoslovačkih kruna 81 lira; 100 venskih dinara 48 itali. lire; 1000 mac. kruna 39 centezima; 100 austrijskih 385-395 italijanskih lira.

Izдавač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARÍ
Tisk: TISKARNA EDINOST* U TRSTU

Kanfanarsko društvo za štednju i zajm. u Kanfanaru registr. zadruga na neograničeno jamčenje

POZIV

na redovitu glavnu skupštinu koja će se obdržavati u Kanfanaru u kući br. 151 dne 26. srpnja 1925 u 10 sati u jutro.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsjednika.
2. Poivrdra računske zaključka za god. 1924.
3. Kamatna mjera.
4. Čitanje revizističkog izvješća.
5. Promjena zadružnih pravila § 19.
6. Izbor upravnog odbora.
7. Izbor nadzornog odbora.
8. Službenosti.

Ako ne bi došao dovoljan broj članova obdržavat će se za $\frac{1}{2}$ satu kasnije druga glavna skupština, koja će pravovljano zaključivati bez obzira na broj prisutnih članova. ODBOR.

ZGODNA PRILIKA! Prodaje se jednokatna kuća sa 3 soba, kuhinjom, dvije kuhinje i ljepljim zemljistom u blizini željezničke stanice Matulj, selo Puhat, broj 23.

KUĆA NA PRODAJI sa gruntom, pogodna za gospionu u Pobri, nedaleko Volosko - Opatije. Informacije u «Villa Stiglic».

ALOJZIJ POVH
PIAZZA GARIBALDI 2, prvi kat
Telefon 3-29

Najveće skladište satova i zlatnih predmeti u Trstu
Prodaje i na obroke

Fotograf Matko Gordan u Pazinu
preporuči sl. općinsku mjestu i okolicu svoju fotografsku radionicu
Izdaje hodo sekvencije fotografija.
Fotografije za putnine (posta-poste) izgledaju u foto i satu.
SVOJ K SVOMU!

Zlato, srebro, krune, platini i umjetne zubove
kupuje

Zlatarna ALBERT POVH
Trst, Via Mazzini 46

Pričuve: Dir. 55.000.000
Ulošci preko Dir. 800.000.000
Brzojavnji naslov: PRAŠTEDIONA.

Obavlja:
burzovne naloge savjesno i kulantno.

Posreduje:
kod predoznaka iz Amerike u tuzemstvo.

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA

Dionička glavnica
Dinara 75.000.000

U ZAGREBU
Osnovana god. 1846.
Podružnica FIUME-RIJEKA

Pričuve: Dir. 55.000.000
Ulošci preko Dir. 800.000.000

Podružnice: Bačka Palanka, Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Crikvenica, Celje, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo, Dubrovnik, Gjurgjevac, Illok, Karlovac, Kraljevica, Križevci, Ljubljana, Maribor, Mitrovica, Nova Gradiška, Novi Sad, Ogulin, Osijek g. gr., Požega, Senj, Sisak, Skoplje, Split, Sušak, Subotica, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Žemun, Zagreb, lica br. 117 a, Vlaška ulica br. 86.

Mjenjačnica: Zagreb, lica br. 5.

Prima:

uloške na knjižice i tekući račun.
Eskomptira mjenice i devize.

Prima:

na inkaso tu- i inozemne mjenice.

Izdaje:

4½% založnica i 4½% komunalne obveznice, koje imaju oprost od poreza, popularni sigurnost i jamčevnu sposobnost.

Kupuje i prodaje:
valute i devize.

Izdaje:

čekove i kreditna pisma, obavljaju isplate na temelju akreditiva na sva tu- i inozemna mjesto.

Unovčuje:
razne čekove poglavito američke.